

УДК 351.74:629.735(477)

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2026.93.3.37>

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОВНОВАЖЕНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В СФЕРІ ЗАСТОСУВАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ

Проскурня Є.Є.,
*старший викладач кафедри тактико-спеціальної
та спеціальної фізичної підготовки
факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Національної поліції України
Одеський державний університет внутрішніх справ
ORCID: 0000-0002-9095-673X*

Проскурня Є.Є. Особливості реалізації повноважень Національної поліції України в сфері застосування безпілотних літальних апаратів.

Використання безпілотних літальних апаратів (БПЛА) у діяльності правоохоронних органів стає важливим етапом модернізації Національної поліції України. Розвиток безпілотних технологій відкриває нові можливості для боротьби з правопорушеннями, забезпечення безпеки громадян, протидії організованій злочинності та тероризму. В умовах сучасних викликів, таких як порушення громадського порядку під час масових заходів, незаконний обіг товарів, а також складні пошуково-рятувальні операції, застосування БПЛА виявляється надзвичайно корисним і ефективним інструментом.

На цей час, незважаючи на перспективи, використання БПЛА в Україні не має достатнього правового регулювання, що обмежує можливості правоохоронців у забезпеченні належної охорони правопорядку. Відсутність чітких механізмів інтеграції цих технологій у повсякденну діяльність поліції створює ризики для ефективності їхнього застосування. Водночас, у зв'язку з наявністю відповідних законів і постанов, таких як Закон України «Про Національну поліцію» [1] та «Повітряний кодекс» [2], виникає необхідність у розробці конкретних рекомендацій для їх інтеграції у правову практику.

Актуальність цієї теми зростає, оскільки технології БПЛА швидко удосконалюються, а правоохоронні органи повинні вчасно адаптуватися до нових викликів. Правове забезпечення ефективного використання БПЛА в діяльності поліції дозволить не лише підвищити ефективність боротьби з криміналітетом, але й оптимізувати ресурси в умовах обмежених фінансів. Це дозволить значно скоротити час реагування на події, покращити контроль за ситуацією на місці та забезпечити безпеку громадян у реальному часі.

Крім того, важливим є розроблення конкретних правил та інструкцій для застосування БПЛА поліцією, зокрема для виконання завдань у сферах моніторингу дорожнього руху, охорони громадського порядку та боротьби з організованою злочинністю. Таким чином, актуальність цієї статті зумовлена необхідністю подальшої розробки нормативно-правового забезпечення для використання безпілотних літальних апаратів, що сприятиме підвищенню рівня безпеки та ефективності діяльності правоохоронних органів України.

Такі дослідження дозволяють знайти оптимальні підходи до правового регулювання використання новітніх технологій і формують основу для створення науково обґрунтованих рекомендацій.

Ключові слова: Національна поліція України, безпілотний літальний апарат, повноваження органів державної влади, безпека дорожнього руху, домашнє насильство, громадська безпека, підакцизні товари, критична інфраструктура.

Proskurnya E.E. Features of the Implementation of the powers of the National Police of Ukraine in the field of unmanned aerial vehicles usage.

The use of unmanned aerial vehicles (UAVs) in the activities of law enforcement agencies is becoming an important stage in the modernization of the National Police of Ukraine. The development of unmanned technologies opens up new opportunities for combating offenses, ensuring public safety, and countering organized crime and terrorism. In the context of modern challenges such as public order violations during mass events, illegal trade, as well as complex search and rescue operations, the application of UAVs proves to be an extremely useful and effective tool.

At present, despite the prospects, the use of UAVs in Ukraine lacks sufficient legal regulation, which limits the capabilities of law enforcement in ensuring proper law enforcement. The absence of clear mechanisms for integrating these technologies into the daily operations of the police creates risks for their effective use. At the same time, due to the existence of relevant laws and regulations, such as the Law of Ukraine «On the National Police» [1] and the Law «On Civil Aviation» [2], there is a need to develop specific recommendations for their integration into legal practice.

The relevance of this topic is increasing as UAV technologies are rapidly improving, and law enforcement agencies must timely adapt to new challenges. Legal support for the effective use of UAVs in police activities will not only increase the effectiveness of combating crime but also optimize resources in conditions of limited finances. This will significantly reduce response times to events, improve control of the situation on-site, and ensure public safety in real-time.

Moreover, it is essential to develop specific rules and instructions for the use of UAVs by the police, particularly for tasks in areas such as traffic monitoring, public order protection, and combating organized crime. Thus, the relevance of this article is determined by the need for further development of the legal framework for the use of unmanned aerial vehicles, which will contribute to improving the level of safety and the effectiveness of law enforcement activities in Ukraine.

Such studies allow finding optimal approaches to the legal regulation of new technologies and form the basis for creating scientifically grounded recommendations.

Key words: National Police of Ukraine, unmanned aerial vehicle, powers of state authorities, traffic safety, domestic violence, public safety, excise goods, critical infrastructure.

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток безпілотних літальних апаратів та їх активне впровадження у сферу публічної безпеки зумовлюють необхідність переосмислення традиційних підходів до реалізації повноважень Національної поліції України. У сучасних умовах БПЛА дедалі частіше застосовуються поліцією для моніторингу дорожнього руху, охорони громадського порядку, документування правопорушень, проведення пошуково-рятувальних заходів та виконання інших службових завдань. Водночас чинне законодавство України лише фрагментарно регулює питання використання безпілотних повітряних суден правоохоронними органами, що створює прогалини у правозастосовній практиці та ускладнює чітке визначення меж і змісту відповідних повноважень.

Проблема полягає у відсутності системного адміністративно-правового підходу до класифікації та нормативного закріплення повноважень Національної поліції України у сфері застосування БПЛА, що, у свою чергу, негативно впливає на ефективність їх використання та ускладнює практичну реалізацію завдань поліції. Зазначене актуалізує необхідність комплексного наукового аналізу правової природи таких повноважень, їх співвідношення з загальними та спеціальними функціями поліції, а також визначення основних напрямів застосування БПЛА у діяльності Національної поліції України.

Метою дослідження є здійснення комплексного аналізу повноважень Національної поліції України у сфері застосування безпілотних літальних апаратів, визначення їх місця у системі адміністративно-правового статусу поліції, а також формування науково обґрунтованої класифікації напрямів використання БПЛА з урахуванням функціонального призначення та завдань правоохоронної діяльності.

Досягнення поставленої мети передбачає:

- з'ясування сутності поняття «повноваження» в адміністративному праві та його застосування щодо діяльності Національної поліції;
- аналіз чинного нормативно-правового регулювання, що визначає можливості використання БПЛА поліцією;

– систематизацію та класифікацію основних напрямів застосування безпілотних літальних апаратів у практичній діяльності підрозділів Національної поліції України.

Стан опрацювання проблематики. Питання адміністративно-правового статусу та повноважень Національної поліції України неодноразово ставали предметом наукових досліджень вітчизняних учених, зокрема у працях, присвячених загальним аспектам організації та діяльності поліції. Значний внесок у дослідження правової природи повноважень поліцейських зроблено у наукових роботах Р.В. Дмитрика [3] та інших авторів, які розглядали структуру та зміст повноважень Національної поліції у межах адміністративного права.

Окремі аспекти застосування безпілотних літальних апаратів у діяльності правоохоронних органів висвітлювалися в наукових статтях та методичних рекомендаціях, присвячених використанню БПЛА в оперативно-розшуковій діяльності, охороні громадського порядку, забезпеченні публічної безпеки та проведенні службово-бойових заходів. Так, питання правового регулювання та окремі аспекти використання безпілотних повітряних суден висвітлювали в своїх роботах Водоласкова К.Ю. [4], Бандурка О.М., Науменко С.М., Шевченко Т.В. [5]; Власенко І.В., Котелюх М.О. [6], Аносенков А.А., Мукоїда Р.В. [7], Романенко І.В. [8]. Водночас наявні дослідження переважно мають фрагментарний характер і зосереджуються на окремих практичних або технічних аспектах використання БПЛА.

Комплексні наукові роботи, у яких би системно аналізувалися саме повноваження Національної поліції України у сфері застосування безпілотних літальних апаратів, їх класифікація та місце у загальній системі поліцейських повноважень, залишаються поодинокими. Це зумовлює потребу у подальших наукових дослідженнях, спрямованих на узагальнення наявних підходів та формування цілісного адміністративно-правового бачення проблеми

Виклад основного матеріалу. Згідно з Конституцією України та іншими нормативно-правовими актами, повноваження органів державної влади – це їхні законні права та обов'язки, які надаються для виконання функцій державного управління в межах встановлених компетенцій.

Згідно з Тлумачним словником української мови (за редакцією Б. Грінченка), слово повноваження має таке значення: повноваження – це права, обов'язки та компетенція (певні функції чи дії), що надаються особі або органу для виконання якихось завдань або обов'язків [9]. У більш широкому контексті – це право, яке надається людині для виконання певних дій або прийняття рішень у межах визначених обов'язків. Отже можна зробити висновок, що повноваження – це права, обов'язки та компетенція (певні функції чи дії), що надаються особі або органу для виконання якихось завдань або обов'язків. У більш широкому контексті – це право, яке надається людині для виконання певних дій або прийняття рішень у межах визначених обов'язків.

В адміністративному праві повноваження – це правові можливості суб'єкта адміністративно-правових відносин діяти в межах певних прав і обов'язків для досягнення конкретної мети чи виконання задач, які визначені нормами адміністративного права або іншими нормативно-правовими актами.

Отже, можна дати висновок, що повноваження – це законодавчо визначені права та обов'язки суб'єкта влади чи органу, що дозволяють йому здійснювати певні дії в межах своїх компетенцій і відповідно до встановлених норм і правил.

Повноваження органів влади, зокрема поліції, визначаються конкретними адміністративно-правовими актами (закони, постанови, укази), які надають можливість здійснювати певні дії, такі як контроль, нагляд, здійснення санкцій чи надання дозволів у відповідних сферах.

Р.В. Дмитрик визначає повноваження Національної поліції як специфічну правову категорію, що відображає правообов'язок даного органу влади, зміст якого полягає у тому, що, з одного боку, Національна поліція наділяється державою певними правомочностями, які дозволяють їй у межах своєї компетенції пред'являти до інших учасників правовідносин відповідні, обов'язкові для виконання, владні веління (вимоги) про необхідність певної поведінки, а з іншого – від неї самої (тобто Національної поліції України) державою вимагається реалізація конкретних варіантів поведінки, необхідних для виконання поставлених перед нею завдань [3; с. 83-84].

Основним нормативно-правовим актом Національної – поліції України є закон України «Про Національну поліцію України» від 04 липня 2015 року [1]. Згідно норм даного нормативно-правового документу повноваження поліції знайшли своє відображення в 49-и пунктах 23-ї статті.

Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію», повноваження поліцейського розподіляються на основні, додаткові та повноваження в інформаційній сфері. Перші, тобто основні повноваження, включають досить широке коло аспектів діяльності поліцейського у різних функ-

ціональних напрямках. Р.В. Дмитрик пропонує розподілити ці повноваження на адміністративні, охоронні, такі, що пов'язані зі здійсненням оперативно-розшукових заходів, кримінальні процесуальні та організаційні [3; с. 84].

Щодо питання реалізації повноважень Національної поліції України стосовно використання БПЛА, то Мовчан А.В. та Мовчан М.А. пропонують виокремити такі можливості використання дронів правоохоронними структурами: запобігання терористичним актам; операції по боротьбі з організованою злочинністю; операції із затримання злочинців і розшуку зниклих людей; обстеження місця злочину; профілактичне відеоспостереження; контроль масових заходів і акцій протесту; забезпечення VIP-зустрічей, зустрічі на найвищому рівні; підтримка оперативного зв'язку; запобігання нелегальній імміграції і контрабанді; спостереження за наземними і морськими лініями регулярних перевезень та транспортними потоками, аналіз причин ДТП; відстеження викрадених автомобілів; боротьба з морськими піратами; запобігання браконьєрству, незаконній розробці надр і вирубці лісів тощо [10].

Автором пропонується наступна класифікація повноважень Національної поліції України стосовно застосування (використання) безпілотних літальних апаратів, виходячи де вони, тобто БПЛА, можуть бути використані. Отже:

1. Забезпечення безпеки дорожнього руху:

– моніторинг ситуації на дорогах: БПЛА можуть використовуватись для спостереження за дорожнім рухом, особливо в зонах з високим рівнем аварійності або в час пік. Це дозволяє поліції оперативно реагувати на порушення правил дорожнього руху. У цьому контексті безпілотні літальні апарати стали важливою технологією для збору даних про дорожній рух, пропонуючи ефективний за часом та комплексний метод порівняно з традиційними методами збору даних. БПЛА можуть потенційно революціонізувати дослідження дорожнього руху, ефективно збираючи великомасштабні дані про дорожній рух [11];

– фіксація порушень: використання дронів для запису порушень, таких як перевищення швидкості, порушення правил паркування або проїзду на червоне світло;

– забезпечення безпеки під час ДТП: БПЛА можуть бути застосовані для оперативної оцінки ситуації на місці аварії та документування наслідків ДТП.

2. Протидія організованій злочинності та тероризму:

– оперативне спостереження за злочинними угрупованнями: БПЛА можуть здійснювати спостереження за підозрілими особами або групами, особливо у важкодоступних для наземних підрозділів місцях. Використання дронів у сфері оперативно-розшукової діяльності надає правоохоронним органам України нові можливості для ефективного спостереження, фіксації місця злочину та збору доказів [12; с. 165];

– виявлення і документування незаконних дій: контроль за нелегальними підприємствами, порушеннями у лісових зонах, нелегальним видобутком корисних копалин, контрабандою. Наприклад, БПЛА можуть оцінювати будь-які зміни температури, функцій лісу та екологічного складу, тим самим допомагаючи при розслідуванні незаконної порубки або незаконного перевезення, зберігання, збуту лісу [13];

– підтримка спецоперацій: використання БПЛА для збору розвідувальної інформації під час проведення спецоперацій щодо ліквідації терористичних загроз або знешкодження злочинних угруповань [14].

3. Запобігання та протидія домашньому насильству:

– спостереження за підозрілими випадками: БПЛА можуть використовуватись для спостереження за ситуаціями, де є підозра на домашнє насильство, особливо в важкодоступних або віддалених місцях;

– документування випадків насильства: Збирання доказів у випадках порушень прав жертв домашнього насильства для подальшого використання в суді.

4. Забезпечення громадської безпеки:

– патрулювання громадських місць: БПЛА можуть патрулювати великі масові заходи (наприклад, фестивалі, мітинги, спортивні події) для забезпечення безпеки і швидкого реагування на потенційні загрози. Т.С. Батраченко, О.Г. Розгон та І.В. Єфімова вважають, що використання Національною поліцією БПС може посприяти ресурсній оптимізації шляхом зменшення потреби в мобільних патрульних нарядах, спеціалізованих групах швидкого реагування та інших оперативних групах, які зазвичай залучаються для ведення спостереження або патрулювання [15];

– запобігання безпорядкам на масових заходах: використання БПЛА для моніторингу натовпів і оперативного реагування у разі виникнення конфліктів чи порушень порядку. Моніторинг натовпу може бути важливим інструментом громадської безпеки, оскільки точна оцінка натовпу за допомогою моніторингу може уникнути потенційних катастроф, спричинених аномальним утворенням натовпу [16].

5. Захист державних кордонів:

– моніторинг та патрулювання кордону: БПЛА можуть бути використані для патрулювання кордонів, особливо в умовах важкого доступу до певних ділянок кордону, де традиційні засоби патрулювання обмежені;

– виявлення незаконних перетинів кордону: Використання дронів для виявлення спроб нелегального перетину кордону, контрабанди чи перевезення нелегальних мігрантів.

Зазначені дії можуть бути виконані у тісній взаємодії з прикордонною службовою, особливо під час дії правового режиму воєнного стану. Державна прикордонна служба використовує БПЛА для моніторингу обстановки на кордонах України. Зокрема, Держприкордонслужба повідомила, що безпілотники вже взято на озброєння харківськими прикордонниками [10]. Раніше їхні колеги в Закарпатській області почали використовувати дрони для розвідки ситуації в важкодоступних місцях з метою виявлення контрабандистів і нелегальних мігрантів [17].

6. Забезпечення охорони державних об'єктів:

– патрулювання важливих об'єктів: БПЛА можуть використовуватись для моніторингу та патрулювання об'єктів державної власності (електростанції, стратегічні підприємства), щоб забезпечити їхню охорону від потенційних загроз [18];

– виявлення порушень на об'єктах: за допомогою БПЛА можна проводити огляди територій для виявлення порушень, таких як спроби вторгнення або вандалізм.

7. Запобігання та боротьба з незаконним обігом підакцизних товарів:

– спостереження за місцями незаконної діяльності: БПЛА можуть бути використані для моніторингу місць, де здійснюється незаконна торгівля підакцизними товарами або порушення екологічних норм. БПЛА можуть здійснювати оперативний огляд великих територій, де потенційно може відбуватися незаконна торгівля підакцизними товарами (торгівля без маркування, нелегальна реалізація, «тіньові» ринки), виявляти транспортні потоки та скупчення людей у «гарячих точках», недоступних для наземного патрулювання, вести спостереження за місцями з високою ймовірністю порушень, включно з пунктами прийому «транзитних» товарів (без акцизних марок);

– документування фактів незаконного обігу товарів: збирання доказів для подальших перевірок і розслідувань. Так, одним із найуспішніших прикладів використання БПС стала операція з виявлення незаконних плантацій коноплі на Київщині. Завдяки аеророзвідці безпілотники дозволили оперативно ідентифікувати великі площі насаджень, що перевищило можливості традиційних поліцейських методів [19].

8. Аварійно-рятувальні операції:

– пошуково-рятувальні місії: БПЛА можуть бути застосовані для пошуку зниклих осіб або для оцінки ситуації під час стихійних лих (пожежі, затоплення). Так, наприклад, операція з пошуку зниклих безвісти в Карпатах. Оснащені тепловізорами безпілотники дозволили швидко локалізувати зниклих, що пришвидшило рятувальні роботи. В умовах складного рельєфу та обмеженої видимості БПС стали незамінними, забезпечуючи оперативний огляд значних територій [20].

– оперативне виявлення жертв та небезпечних ділянок: дрони можуть проводити обстеження зон лиха і допомагати виявляти місця, де потребують допомоги люди. При пошуку зниклих людей у складних умовах (ліс, гори, затоплені території), дрон може обстежувати величезні площі, до яких людині дістатися дуже складно чи навіть неможливо. Це не тільки прискорює пошук, але й запобігає ризикам, пов'язаним із роботою в небезпечній місцевості. Завдяки тепловізорам, дрони можуть виявляти людей навіть у темряві або в умовах густого туману [7; с. 57].

9. Забезпечення безпеки при організації масових заходів та спортивних подій:

– моніторинг ситуації з повітря: дрони можуть надавати реальну картину того, що відбувається на спортивних або культурних заходах, що дозволяє поліції швидко реагувати на будь-які порушення або загрози. Під час проведення масових заходів можливість використання БПЛА для моніторингу, здійснення контролю учасників масових заходів, фотозйомки учасників правопорушень для подальшого розпізнавання та пошуку осіб, що їх скоїли, та документування доказів правопорушень [21; с. 27]. Також можливість керування великими натовпами на публічних заходах – це

ще одна ситуація, коли дрони правоохоронних органів виявляються безцінними. Ці дрони можуть спостерігати за натовпом зверху, надаючи відеозаписи спостереження в режимі реального часу, що допомагає співробітникам громадської безпеки швидко реагувати на будь-які інциденти [22].

10. Розслідування кримінальних справ:

– збір доказів: БПЛА можуть використовуватись для зйомки місць подій, які важко або небезпечно відвідати наземними силами, зокрема для документування доказів у кримінальних справах. Це може бути особливо корисним на великих або складних місцях злочинів, де наземна фотографія може пропустити важливі деталі. Наприклад, дрони можуть документувати розташування місця злочину, фіксувати докази з різних ракурсів і навіть створювати 3D-моделі для подальшого аналізу [22].

– аналіз та моніторинг підозрілих об'єктів: використання БПЛА для здійснення спостереження за підозрілими об'єктами або територіями, пов'язаними з розслідуваними злочинами.

11. Застосування БПЛА в навчальних цілях:

– навчання та тренування особового складу: БПЛА можуть використовуватись для навчання поліцейських навичок у спостереженні, розпізнаванні та взаємодії з технологіями під час виконання службових обов'язків. Первинна професійна підготовка поліцейських є необхідним і невід'ємним елементом їх висококваліфікованого і ефективного виконання функціональних обов'язків, пов'язаних з виконанням завдань Національної поліції України. Однак для того, щоб ефективно виконувати обов'язки з використанням інноваційних технологій, таких як БПЛА, необхідно доповнити програми первинної професійної підготовки поліцейських відповідними курсами з управління БПЛА [23].

Таким чином, використання БПЛА в роботі Національної поліції України може значно підвищити ефективність виконання повноважень у різних сферах, включаючи безпеку, контроль, розслідування та нагляд.

Висновки. Застосування безпілотних літальних апаратів в діяльності Національної поліції України є важливим етапом розвитку і модернізації системи правоохоронних органів, що дозволяє значно підвищити ефективність боротьби з правопорушеннями та забезпеченням безпеки громадян. Однак попри активне застосування дронів на практиці, нормативно-правове регулювання їх використання підрозділами Національної поліції України залишається фрагментарним та містить прогалини [24]. Незважаючи на наявність таких законів, як Закон України «Про Національну поліцію» та «Повітряний кодекс», вони не охоплюють повністю питання інтеграції БПЛА в оперативну-розшукову діяльність поліції, що призводить до юридичних невизначеностей та обмежень у їх застосуванні.

Актуальність статті підтверджується необхідністю розробки додаткових нормативно-правових актів, які б регулювали застосування БПЛА в діяльності поліції, особливо для виконання завдань з охорони громадського порядку, моніторингу дорожнього руху та боротьби з організованою злочинністю.

Використання БПЛА дозволяє значно покращити реагування на події, забезпечити швидку та точну оцінку ситуацій, знизити ризики для життя поліцейських, а також забезпечити ефективний моніторинг великих масових заходів і злочинних угруповань. Вони є незамінними у пошуково-рятувальних операціях, особливо у складних умовах.

Необхідно розробити детальні інструкції та рекомендації для практичного застосування БПЛА в правоохоронній діяльності, забезпечити поліцейських необхідними навчальними програмами для роботи з новими технологіями. Також потрібно адаптувати програми підготовки поліцейських для ефективного використання БПЛА на всіх рівнях оперативної роботи.

Оскільки технології БПЛА постійно удосконалюються, важливо, щоб правоохоронні органи мали необхідне законодавче та організаційне забезпечення для адаптації до нових викликів. Це дозволить не лише покращити безпеку громадян, але й підвищити загальну ефективність роботи поліції в умовах сучасних загроз.

Таким чином, для подальшого розвитку використання безпілотних літальних апаратів у діяльності Національної поліції України необхідно зосередитися на правовому забезпеченні, розробці чітких рекомендацій та вдосконаленні підготовки поліцейських для роботи з новими технологіями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2025 № 580- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 10.01.2026).
2. Повітряний кодекс України: Закон України від 19 травня 2011 року № 3393-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 10.01.2026).
3. Дмитрик Р.В. Дисертація «Адміністративно-правовий статус поліцейського в Україні». URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4f5f8db1-ce23-4bc4-a37a-fd69ead7a347/content>.
4. Водоласкова К.Ю. Правове регулювання застосування безпілотних літальних апаратів (систем) та дронів. Правова парадигма відновлення України: проблеми та перспективи: Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, Національний авіаційний університет, 23 лютого 2024 р. С. 27–29. DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2024.4/13>.
5. Бандурка О.М., Науменко С. М., Шевченко Т.В. Нормативно-правове регулювання експлуатації без пілотних авіаційних комплексів при виконанні завдань Національної поліції України. *Вісник Кримінологічної Асоціації України*. 2024. № 1 (31). С. 336–353. DOI: <https://doi.org/10.32631/vca.2024.1.28>.
6. Шевченко Т.В., Власенко І.В., Котелюх М.О. Аналіз використання безпілотних літальних апаратів у службово-бойовій діяльності Національної поліції України. *Юридичний бюлетень*. 2023. Вип. 29. С. 459–465. DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2023.29.56>.
7. Аносенков А.А., Мукоїда Р.В., Проскурня Є.Є. та ін. Нормативно-правове забезпечення та порядок використання безпілотних літальних апаратів (БПЛА) підрозділами поліції для забезпечення громадської безпеки: Методичні рекомендації. ОДУВС, 2025. 112 с.
8. Романенко І.В. Особливості правового регулювання застосування безпілотних повітряних суден як заходу адміністративного примусу. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. 2024. Том 35 (74) № 4. С. 75-79. DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2024.4/13>.
9. Тлумачний словник української мови: у 11 т. / уклад. І.М. Дзюба та ін.; ред. І.М. Дзюба. Київ: Наукова думка, 1970–1980. Т. 8, с. 452. URL: https://slovyk.ua/index.php?sword=%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F&utm_source=chatgpt.com.
10. Мовчан А.В., Мовчан М.А. Використання безпілотних літальних апаратів у діяльності правоохоронних органів. *Соціально-правові студії*, 2020. Вип. 3 (9). С. 104–110. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3244>.
11. Електронний ресурс. URL: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2590198225002702?utm_source=chatgpt.com.
12. Асламов О., Єфімов В. Використання дронів в оперативно-розшуковій діяльності: практичні аспекти та правові обмеження. Матеріали конференцій МЦНД, (22.11.2024; Біла Церква, Україна), 164–171. URL: <https://archives.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/340>.
13. Fedorko D.Y. Investigation of illegal felling or illegal transportation, storage, sale of wood in Ukraine (Doctor of Philosophy thesis, Kyiv, Ukraine). 2022.
14. Електронний ресурс. URL: https://www.congress.gov/crs-product/R47660?utm_source=chatgpt.com.
15. Батраченко Т.С., Розгон О.Г., Єфімова І.В. Ефективність застосування безпілотних літальних апаратів для фото- та відеозапису в діяльності Національної поліції України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 1. С. 486–488. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/113>.
16. Шульте С., Гіллен Ф., Принц Т. Аналіз комбінованих даних дистанційного зондування на основі БПЛА, отриманих за допомогою RGB та теплових методів: новий підхід до моніторингу натовпу. У Міжнародному архіві фотограмметрії, дистанційного зондування та просторової інформації – архівах ISPRS; Copernicus GmbH: Геттінген, Німеччина, 2017; том 42, с. 347–354. URL: https://scholar.google.com/scholar_lookup?title=Analysis+of+combined+UAV-based+RGB+and+thermal+remote+sensing+data:+A+new+approach+to+crowd+monitoring&author=Schulte,+S.&author=Hillen,+F.&author=Prinz,+T.&publication_year=2017&pages=347%E2%80%93354.

17. Українська поліція почала ловити злочинців з повітря. Segodnya.ua від 08.09.2017. URL: <https://ukr.segodnya.ua/ukraine/policiya-nachala-lovit-prestupnikov-s-vozduha1053821>.
18. Закон України «Про критичну інфраструктуру» від 16 листопада 2021 року № 1882-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20#Text> (дата звернення: 10.01.2026).
19. Головков О.М., Олексієнко С.В., Корольов А.В. Використання безпілотних повітряних суден у діяльності національної поліції. *Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика*, № 3(15) 2025 ISSN 2709-9261 (Друковане видання), ISSN 2709-927X (Онлайн). DOI <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2025-3-15-2>.
20. Єфімова І.Б., Розгон О.Г. Використання безпілотних літальних апаратів у оперативно-розшуковій діяльності Національної поліції України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 7. С. 407–410. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-7/98>.
21. Фурса В.В., Поливанюк В.Д., Покайчук В.Я. Використання БПЛА в службово-бойовій діяльності поліцейських: Методичні рекомендації. Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2025. 56 с. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/16718>.
22. Електронний ресурс. URL: https://elistair.com/fr/law-enforcement-drones/?utm_source=chatgpt.com.
23. Червінчук А., Атаманенко Ю., Пилипенко Є. Навчання майбутніх поліцейських використанню безпілотних літальних апаратів у професійній діяльності. *Журнал освіти та навчання (EduLearn)*. 2024. Т. 18, № 3. С. 639–646. DOI: <https://doi.org/10.11591/edulearn.v18i3.21348>.
24. Проскурня Є.Є. Особливості нормативно-правового забезпечення використання безпілотних авіаційних комплексів підрозділами Національної поліції України. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету*, 2025. Серія ПРАВО. Випуск 92: частина 3. С. 332-336. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.92.3.46>.

Дата першого надходження рукопису до видання: 14.01.2026
Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 20.02.2026
Дата публікації: 5.03.2026

© Проскурня Є.Є., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0